

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

27 maart 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het toelaten van rioolwaterzuiveringsslib op landbouwgrond

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Hoofdstedelijke Aangelegenheden en tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de visport in Vlaanderen

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de visvijvers en jachtgebieden gelegen in de VEN-gebieden

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ongerustheid rond VEN-gebieden

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het tijdsschema voor de afbakening van het VEN-gebied

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 27 maart 2003

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.21 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het toelaten van rioolwaterzuiveringsslib op landbouwgrond

De voorzitter : Aan de orde is de om uitleg van mevrouw Gardeyn tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het toelaten van rioolwaterzuiveringsslib op landbouwgrond.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Van Bever : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, sinds 1999 is het toepassen van zuiveringsslib op cultuurgrond in de praktijk verboden, onder meer omwille van de milieurisico's.

Eind vorig jaar keurde de Vlaamse regering echter een herziening van de wetgeving over afvalstoffen principieel goed. De voorziene wetswijziging is hiermee nog niet definitief, maar het is wel een belangrijke stap. Een van de voor de landbouw meest ingrijpende wijzigingen is het toelaten van het gebruik van rioolwaterzuiveringsslib op cultuurgrond. Ondanks hevig protest van de land- en tuinbouwsector wil de regering dit plan nu blijkbaar toch invoeren.

De argumenten van de overheid zijn zeer mooi geformuleerd. Ze laat uitschijnen dat het niet zozeer de goedkope verwerking is die wordt nagestreefd. De recyclage van de stikstof, de fosfor en de organische stof die in het slib aanwezig zijn, zou te verkiezen zijn boven de verbranding of het storten ervan. Deze redenering gaat echter voorbij aan een fundamenteel probleem. Niet alleen de nuttige stoffen die ontegensprekelijk in het slib aanwezig

zijn, worden gerecycleerd, ook ongewenste zaken kunnen terechtkomen op de gronden. Ik denk hierbij aan zware metalen, organische – en dus toxische – verontreinigingen, enzovoort. Dit is ook niet verwonderlijk. Het zuiveringsslib is eigenlijk niets meer dan een concentratie van alle verontreinigingen die in het afvalwater aanwezig zijn en die niet door de bacteriën in het zuiveringsproces kunnen worden afgebroken.

Het verbaast me dat de overheid blijkbaar niets heeft geleerd uit de voedselcrisis van de afgelopen jaren. Was het niet zo dat de dioxinecrisis vermoedelijk zijn oorsprong vond in de vermenging van transformatorolie met plantaardige olie, mogelijk in een of meerdere containerparken? Welnu, nog minder dan in een containerpark is het mogelijk om te controleren wat bij huisgezinnen en bedrijven in de riolering verdwijnt en uiteindelijk in het zuiveringsstation terechtkomt. Zelfs als we er zouden van uitgaan dat iedereen die loost te goeder trouw handelt, kunnen er toch nog ongelukken gebeuren. Elke verontreiniging komt uiteindelijk in het zuiveringsstation terecht en is terug te vinden in het slib, tenzij het afbreekbaar is door de bacteriën in de zuiveringsinstallaties.

Ter verdediging van haar voornemen schermt de overheid met het feit dat regelmatige analyses van het slib verplicht zijn en dat op die manier kan worden voorkomen dat verontreinigd slib in de landbouw terechtkomt. Iedereen met gezond verstand ziet echter in dat het onmogelijk is slib te analyseren op alle mogelijke verontreinigingen die in de riolering kunnen terechtkomen. Bovendien is de kans veeleer klein dat men de verontreiniging van een illegale lozing op een welbepaald moment ergens in het rioleringsnet kan opsporen door een analyse om de paar maanden.

Het voorgenomen verbod op gebruik van slib in bossen, natuurgebieden en plaatsen in de stad die toegankelijk zijn voor het publiek, zijn eigenlijk

Gardeyn-Van Bever

een bevestiging hiervan. De land- en tuinbouw vraagt eenzelfde bescherming voor cultuurgronden. Het ligt voor de hand dat bodemverontreiniging een directe invloed heeft op de veiligheid van in die bodem geteelde plantaardige producten. De veiligheid van vlees- en zuivelproducten wordt beïnvloed via de veevoerders. Het is onbegrijpelijk dat de overheid de vraag van de consument naar meer garanties inzake voedselveiligheid flagrant aan haar laars lapt. De hele keten van voedselproductie en -verwerking levert nu immers belangrijke inspanningen om diezelfde veiligheid te bewaken en de kwaliteit te garanderen.

Ook op een ander punt schuift de overheid haar principes opzij. De veehouders worden al jaren gewezen op het teveel aan stikstof en fosfor dat in Vlaanderen wordt geproduceerd onder de vorm van dierlijke mest. Omwille van dit overschot worden talrijke veehouders verplicht om hun dierlijke mest op een dusdanige manier te verwerken dat de aanwezige stikstof en fosfor niet meer op Vlaamse bodem terecht komt. Wanneer het erop aankomt een goedkope oplossing te vinden voor de Vlaamse slibberg, lijkt het nutriëntenoverschot plots niet meer te bestaan. Als de overheid consequent is met zichzelf, moet ze ervoor zorgen dat het slib zo wordt verwerkt dat het geen bijkomende vergroting van de bestaande stikstof- en fosfaatoverschotten veroorzaakt. De landbouw mag niet worden opgezadeld met de verwerking van een onveilige afvalstof.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van de problematiek ten aanzien van land- en tuinbouw? Bent u bereid daarover opnieuw te onderhandelen met die sector? Bent u bereid uw standpunt terzake te herzien en desgevallend aan te passen?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, hoewel het gaat om een zeer beperkte hoeveelheid, is dit is geen gemakkelijk dossier. Ik besef zeer goed dat dit vanuit psychologisch oogpunt veel weerstand oproept.

Het gebruik van rioolwaterzuiverings-slib is op Europees niveau geregeld door richtlijn 86/278/EEG betreffende de bescherming van het milieu, in het bijzonder de bodem, bij het gebruik van zuiverings-slib in de landbouw. In Vlaanderen is deze richtlijn omgezet in het Vlarea, meer bepaald in hoofdstuk 4, dat het gebruik van afvalstoffen als secundaire grondstof regelt, onder meer in of als meststof of

bodemverbeterend middel. De normen waaraan een afvalstof wordt getoetst, zijn strenger dan deze bepaald in de Europese richtlijn van 1986. Ze zijn gebaseerd op het stand-stillprincipe – het behoud van kwaliteit – en laten slechts een zeer beperkte aanrijking van de bodem toe.

Voor rioolwaterzuiverings-slib wordt bijkomend opgelegd dat het slib zodanig moet zijn behandeld dat de wateroplosbare vormen van stikstof en fosfor ten minste met 85 percent worden gereduceerd.

Bij de herziening van het Vlarea, die reeds principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse regering, wordt uitgegaan van een gelijke behandeling van alle afvalstoffen. Daarom is de discussie zo moeilijk. Iedereen die een afvalstof kwijt wil, probeert er een secundaire grondstof van te maken. Zonder het invoeren van een gelijke behandeling zouden we nooit een akkoord hebben bereikt. Vermits de reductie van stikstof en fosfor op dit ogenblik alleen geldt voor rioolwaterzuiverings-slib, deze stoffen geen directe verontreiniging veroorzaken en het beleid inzake nutriënten in het mestdecreet is vastgelegd, wordt voorgesteld om de verbodsbepaling uit het Vlarea te schrappen. De bijkomende verbodsbepalingen die in het ontwerp zijn voorzien, zijn afkomstig uit een werkdocument van de Europese Commissie, namelijk een ontwerp tot wijziging van de slibrichtlijn.

Het beleid van de Vlaamse regering inzake afvalstoffen is gebaseerd op de ladder van Lansink. Dat wil zeggen dat de recuperatie van rioolwaterzuiverings-slib op een oordeelkundige en veilige manier, de voorrang geniet boven de verwijdering ervan. Niettegenstaande dit principe zal, omwille van de strenge milieuvorwaarden in verband met verontreinigingen, slechts een beperkte hoeveelheid rioolwaterzuiverings-slib kunnen worden gebruikt. Waar nu door de reductie-eis bijna geen rioolwaterzuiverings-slib wordt gebruikt, voorziet het 'uitvoeringsplan slib' erin dat tegen 2005, 2,1 percent van dat slib in aanmerking kan komen voor de landbouw. Dat komt overeen met 4.900 ton slib op drogestofbasis.

In de praktijk zal omwille van de hoge kwaliteitseisen alleen slib afkomstig van waterzuiveringsstations die gelegen zijn in landelijke gebieden, in aanmerking komen voor het hergebruik. De 2,1 percent zal slechts worden bereikt als de nodige acties worden ondernomen. Er moet meer bepaald worden gestreefd naar een kwalitatieve verbetering van het influent. Ik ben ervan overtuigd dat door voldoende autocontrole en steekproefsgewijze overheidscontrole de risico's worden geminima-

Dua

liseerd, want het gaat over slib uit RWZI's. Bovendien biedt het wettelijk kader voldoende garanties dat alleen rioolwaterzuiveringsslib van goede kwaliteit zal worden aangeboden.

Ik wijs erop dat we in een strenge milieuhygiënische controle voorzien. We leggen strenge normen op die identiek zijn voor alle afvalstromen. Voor dierlijke mest ontbreken die normen. Dat was een discussiepunt tijdens het overleg met de andere sectoren. Er zijn geen milieu-technische normen voor dierlijke mest en er is geen controle op de aanwezigheid van zware metalen in mest. Gelukkig vermindert die aanwezigheid stilaan. Mest is niet opgenomen in het afvalstoffendecreet. Indien mest wel op dezelfde manier zou worden onderzocht als de afvalstromen uit de industrie, dan is de kans groot dat er geen gram mest op het land mag worden gebruikt. U stelt dat het onverantwoord is om nog langer slib te gebruiken op landbouwgrond. Ik herhaal dat als voor mest dezelfde normen zouden worden gehanteerd als voor slib, grote problemen zouden kunnen ontstaan.

We hebben met de betrokken organisaties gepraat over het probleem. Het gaat slechts over een heel klein gedeelte van het slib. Bovendien vermoed ik dat het slib makkelijkheidshalve sneller zal worden verbrand dan dat het op het land wordt gebruikt. Tegen 2005 zal het systeem volledig in voege zijn. Op dat ogenblik moeten we het mestbeleid evalueren en confronteren met het slibbeleid. De Vlaere-onderhandelingen zijn heel moeizaam verlopen en om de resultaten ervan niet te hypothekeren, kunnen we niet anders dan het slib toelaten op landbouwgronden.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als het inderdaad blijft bij het kleine aandeel slib, dan kan het toelaten ervan worden overwogen. Ik heb er toch wat moeite mee dat mest wordt vergeleken met afvalstoffen. Mest is een grondstof, zeker nu werk wordt gemaakt van verwerking en hergebruik ervan.

Minister Vera Dua : Mevrouw Gardeyn, mest wordt wettelijk niet beschouwd als afval. De definitie van het begrip afvalstof slaat volgens het afvalstoffendecreet op een bepaald product waarvan iemand zich wil ontdoen omdat hij er geen verder gebruik van wenst te maken. Bijgevolg zouden we kunnen besluiten dat mest een grondstof is, maar

dat mestoverschot afval is. We doen dat echter niet, want mest wordt niet opgenomen in de afvalwetgeving. Als we de criteria voor de afvalstoffen wel zouden toepassen op mest, dan zouden we met ongelofelijk grote problemen kampen. Hierover wordt nu trouwens heel zwaar gediscussieerd met de veevoederindustrie in verband met de MBO. De sector stopt immers zware metalen in veevoeder als groeistimulator. Gelukkig is er stilaan sprake van afbouw van dit gebruik.

De heer Jef Van Looy : Is dat dan geen reden te meer om slib te verbieden ? Door ook slib toe te laten op landbouwgrond zullen de zware metalen cumuleren.

Minister Vera Dua : De normen zijn zo streng voor slib dat het minder zware metalen bevat dan mest.

De heer Jef Van Looy : Niet alle slib kan worden geanalyseerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden en tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de vissport in Vlaanderen

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de visvijvers en jachtgebieden gelegen in de VEN-gebieden

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ongerustheid rond VEN-gebieden

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het tijdschema voor de afbakening van het VEN-gebied

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Vandenbroeke tot de heer Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden en tot minister Dua,

Voorzitter

over de vissport in Vlaanderen en van de heer De Cock tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de visvijvers en jachtgebieden gelegen in de VEN-gebieden, van de heer Matthijs tot minister Dua, over de ongerustheid rond VEN-gebieden, van de heer Matthijs tot minister Dua en tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het tijdschema voor de afbakening van het VEN-gebied.

Minister Dua antwoordt tevens namens haar collega-ministers.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het is bekend dat de Vlaamse regering het ontwerpplan van de eerste fase van de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk, het VEN, voorlopig heeft goedgekeurd in het midden van vorig jaar. Het VEN bestaat uit een selectie van natuurgebieden en is vooral bedoeld om de natuur en de open ruimte in Vlaanderen te beschermen en te ontwikkelen.

In het VEN moet echter voldoende ruimte overblijven voor verantwoorde activiteiten zoals landbouw, bosbeheer, natuurgerichte recreatie en dergelijke meer, maar zeker ook economische activiteiten die zijn gericht op natuurgebruik en natuurbeheer moeten mogelijk blijven.

De eerste fase van het ontwerpplan wordt pas definitief na het openbaar onderzoek dat liep van 23 september tot 21 november 2002. Tijdens het openbaar onderzoek werd massaal bezwaar ingediend door eigenaars, bosbeheerders, landbouwers, jagers, vissers en allerlei recreanten. Zij plaatsen veel vraagtekens bij het plan.

De MINA-raad behandelt deze bezwaren en zal de Vlaamse regering adviseren. De raad heeft daartoe tot morgen de tijd. Veel bezwaren van jagers en van vissersverenigingen hebben te maken met de gebruiksmogelijkheden van de gebieden die in het VEN liggen en met name over het uitzetten van vis of wild, want dat is in principe verboden. Enkel via een positief advies van het Instituut voor Natuurbehoud kan van dit verbod worden afgeweken.

Er zijn ook economische bezwaren, want een aantal economische activiteiten, bijvoorbeeld van viskweek, zullen hinder ondervinden van de regeling.

Heel veel visvijvers bevinden zich immers in de toekomstige VEN-gebieden. Het zijn nochtans prachtige biotopen geworden, mede dankzij de goede zorgen van de eigenaars, de vissers en de visverenigingen. Het lijkt me niet zinvol om de recreanten te beknotten in hun sociale leven en erg natuurgerichte hobby.

Ook professionele viskwekers kampen met grote problemen. Veel visvijvers dreigen in de VEN-gebieden te vallen. De firma Aquabio uit Turnhout kweekt steur. Dat is geen inheemse vissoort, maar steur kan worden gebruikt om kaviaar te produceren. Volgens de exploitanten, maar ook volgens de pers en economische actoren is dat een winstgevend activiteit die tewerkstelling oplevert en het imago verbetert. Er was massale persvoorstelling bij de introductie van het product in België, zelfs tot in de VS. Ik denk niet dat het argument dat de visvijvers in VEN-gebieden liggen, veel indruk zal maken op een aantal economische actoren. De toekomst van bedrijven die professioneel bezig zijn met viskweek, wordt bedreigd door een aantal maatregelen inzake de VEN-gebieden. Ik pleit ervoor om ook oog te hebben voor de economische en sociale motieven.

Mevrouw de minister, kunt u een duidelijke richtlijn geven aan het Instituut voor Natuurbehoud – wat zich dan zou vertalen in een gunstig advies – waardoor er maximaal wordt tegemoetgekomen aan de eis en noodzaak tot het uitzetten van vis en wild ? Op die manier wordt het recreatief gebruik van visvijvers en jachtgebieden gevrijwaard. Kunt u een duidelijke richtlijn geven aan dat instituut waardoor de economische belangen van viskwekers van inheemse en uitheemse soorten worden gevrijwaard ? Het lijkt me niet zinvol om de kwekers te verjagen naar andere oorden omwille van het gebrek aan beschikbare visvijvers in Vlaanderen. De bezwaren zijn belangrijk genoeg om er ernstig rekening mee te houden. Er moet een oplossing worden gezocht die de natuur, de economie en het sociale leven harmonisch verenigt.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik zal het eerst hebben over de ongerustheid over de afbakening van de VEN-gebieden. Naar aanleiding van het openbaar onderzoek over de VEN-gebieden werden brochures opgemaakt voor verschillende doelgroepen, zoals bosbeheerders, landbouwers, eigenaars, jagers, vissers en recreanten.

Matthijs

In een van de brochures lees ik de vraag : ‘Mag men nog vissen in de waterlopen en vijvers van het VEN ?’ Het antwoord daarop is positief. Ik citeer : ‘U kunt nog altijd vissen in het VEN. Binnen de gebieden van het VEN blijft de bestaande viswetgeving van toepassing. Gebiedsgericht kunnen in het kader van het natuurrichtplan bijkomende afspraken worden gemaakt met de aanwezige vissers. Om bepaalde gebiedsspecifieke soorten te behouden of te ontwikkelen kan het natuurrichtplan, dat op maat gemaakt wordt van elk VEN-gebied, eventueel wel beperkingen aan vissers opleggen. Zo kan met de vertegenwoordigers van de vissers van een gebied worden afgesproken om onder meer de visvangst alleen toe te staan in bepaalde periodes of in bepaalde zones. Ook kunnen sommige vismethoden en het vissen op bepaalde vissoorten worden verboden.’

Een andere vraag in de brochure luidt : ‘Is het uitzetten van vissen in privé-vijvers nog toegestaan ?’ Daarop is het antwoord duidelijker : ‘Op de regel dat het in alle VEN-gebieden verboden is dieren uit te zetten in het wild, wordt geen uitzondering gemaakt voor het uitzetten van vissen in waterlopen of visvijvers. Daarvan kan men slechts afwijken als het Instituut voor Natuurbehoud een gunstig advies geeft.’

Door deze zeer vage antwoorden weet geen enkele hengelaar nog waar hij aan toe is. Wanneer mag er worden gevestigd en wanneer niet ? Die vaagheid is niet alleen een probleem voor de vissers, maar ook voor de eigenaars of gebruikers van VEN-gebieden. In de brochure staat dat zowat alles mag, maar dat er beperkingen gelden en verboden kunnen worden opgelegd. De gebrekkige definitie over wat wel en niet mag, leverde een stroom aan bezwaarschriften op. Bovendien was er een gebrekkige communicatie over het openbaar onderzoek. De kaarten waren onduidelijk, wat het moeilijk maakt om na te gaan welke gebieden er binnen de afbakening vallen.

Alles hangt af van de natuurrichtplannen waarover in het gewijzigde decreet op het natuurbehoud in artikel 50, paragraaf 2 staat : ‘De Vlaamse regering bepaalt de vorm van het natuurrichtplan, alsook de procedure voor de opstelling, de inspraak, de goedkeuring, de bekendmaking, de herziening en de ontheffing van een natuurrichtplan. Bij de opmaak van het natuurrichtplan worden grondeigenaars en -gebruikers betrokken om zo mogelijk een consensus na te streven.’

Afbakening van de VEN-gebieden zorgt dus enkel voor zekerheid voor wie zijn activiteiten buiten het VEN-gebied uitoefent, want binnen het VEN-gebied blijft onzekerheid troef. De minister en de administratie beseffen misschien niet hoe zwaar dit weegt op betrokkenen. Mevrouw de minister, wanneer komt er meer duidelijkheid over wat nu wel en niet zal mogen binnen de VEN-gebieden ?

Mijn tweede vraag gaat over het tijdschema voor de afbakening van het VEN-gebied. Op 21 maart moet de MINA-raad zijn adviezen klaar hebben over de duizenden bezwaren van het openbaar onderzoek over de eerste fase van de VEN-afbakening. Decreet was bepaald dat de afbakening van het VEN tegen 20 januari 2003 moest zijn afgerond. Door het getalm en de besluiteloosheid binnen de regering kon die doelstelling niet worden gehaald. Daarna werd gekozen voor een afbakening in twee fasen, maar ook de eerste fase haalde de tijdslijm niet. Door de afbakening in fasen blijft de onzekerheid bestaan.

Tot 9 juli 2002 bleef de Vlaamse regering ook op het standpunt van een gelijktijdige afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur, iets wat CD&V nog steeds bepleit. Op 9 juli 2002 zei minister Van Mechelen in plenaire vergadering : ‘Er zijn twee mogelijkheden : ofwel versnipperde gebiedjes afbakenen, ofwel meteen de grote eenheden natuur en natuur in ontwikkeling aanduiden. Daardoor komt het VEN automatisch tot stand en komt er automatisch duidelijkheid voor de landbouwsector.’

Dat doet het vermoeden rijzen dat het denkspoor van een gelijktijdige afbakening werd verlaten. Eerst komt de afbakening van het VEN, en nadien moet de landbouwsector genoegen nemen met de gevolgen die hieruit voortvloeien. Zolang de agrarische structuur niet is afgebakend, blijven ook de landbouwers en tuinders in onzekerheid.

Mevrouw de minister, wat blijft er over van het principe van gelijktijdige en gelijkwaardige afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur ? Dat principe werd in het regeerakkoord verankerd. Wat is het tijdschema voor de afbakening van het VEN en van de agrarische structuur ?

De voorzitter : De heer Vandembroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandembroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, het is niet de eerste keer dat dit probleem in de commissie aan bod komt. Bij de sportvissers heerst er

Vandenbroeke

nogal wat ongenoegen. Ik heb de indruk dat er enkele misverstanden bestaan en dat u het allemaal goed meent. Ik hoop met mijn vraag om uitleg wat klaarheid te kunnen scheppen.

Mevrouw de minister, ik zie vijf spanningsvelden. Er is de beslissing van 12 maart 2002 over het meeneemverbod op vijf plaatsen, waaronder in het kanaal Dessel-Turnhout en het kanaal naar Beverlo. De heer Verfaillie heeft daarover een vraag gesteld op 6 juni 2002. Een tweede punt van ongenoegen gaat over de teruggooiverplichting op paling. U hebt daarbij uitgelegd dat u dat doet om mensen te beschermen tegen het consumeren van potentieel gevaarlijke producten. Derde punt van ongenoegen gaat over het visverbod tijdens de sperperiode van 15 april tot einde mei, waarmee u de vispopulatie wilt laten aangroeien. De vissers voelen zich echter gevisieerd omdat andere vormen van waterrecreatie wel toegelaten zijn. Een vierde punt gaat over de afbakening van de VEN-gebieden. Een laatste punt van ongenoegen gaat over het verbod op het gebruik van fuiken en kruisnetten.

Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken betreffende de onderzoeken van Bos en Groen naar verontreinigde lozingen en wat is de stand van zaken omtrent de sanering van de vijf gebieden waarvan sprake is in de beslissing van 12 maart 2002? Hoe ver staat het met een mogelijke afschaffing van de sperperiode? Werd er al werk gemaakt van maatregelen dienaangaande? Welke gebiedsspecifieke effecten hebben de VEN-gebieden voor de hengelaars?

In hoeveel gebieden in Vlaanderen werd tijdens deze legislatuur een verbod op vissport opgelegd? Wat waren de redenen daartoe? Welke instanties kunnen hun zeg doen bij het opleggen van een verbod op vissport in een bepaald gebied? Hebt u dienaangaande een coördinerende rol? Welke maatregelen werden tijdens deze legislatuur al uitgewerkt om de vissport verdere kansen te bieden?

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, het verheugt me dat de heer De Cock bezwaren heeft geuit tegen de bijkomende beperkingen die worden opgelegd door het VEN-gebied. Mijnheer De Cock, berouw komt na de zonde. Niet getreurd echter : volgende week, als ons voorstel van resolutie over de VEN-gebieden ter stemming

wordt voorgelegd, zult u het ongetwijfeld goedkeuren, samen met de leden van CD&V.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, het is duidelijk dat hengelaars minder mogen vissen dan in het verleden. Ze hebben nu iets meer tijd om parlementsliden te contacteren. Net zoals veel andere leden van de commissie, werd ook ik gecontacteerd door een aantal van deze vrienden.

Mevrouw de minister, uw woordvoerder heeft op 11 maart 2003 een persbericht vrijgegeven met als titel : 'Meer ruimte voor de natuurbewuste hengelaar'. Daarin wordt voor een deel tegemoet gekomen aan een aantal zorgen die bij hen leven. Niet alles wordt echter opgelost.

De vraag is wanneer de maatregelen die op 11 maart 2003 werden aangekondigd, effectief van kracht worden. Inzake het VEN en het natuurdecreet blijven er een aantal vragen bestaan. De hengelaars hebben heel wat problemen met het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 in verband met maatregelen in gebiedsgericht natuurbeleid en het principiële verbod op het uitzetten van vis in privé-water. Dit geldt ook voor artikel 15, paragraaf 1, 7°, van het besluit dat handelt over lokaas in de hengelsport. Daarnaast wordt gesteld dat in de VEN-gebieden niet minder dan 421 visvijvers bedreigd zijn voor de hengelsport. Ten slotte zijn door de algemene verwervingspolitiek reeds veel viswateren verloren gegaan voor de vissers.

De hengelaars stellen zich ook vragen bij het besluit van de Vlaamse regering betreffende de natuurrichtplannen. Hierin wordt immers niet voorzien in een vertegenwoordiging van de gedupeerde privé-visserijen in de stuurgroep. Dat geldt wel voor de overheidsdiensten, die via provinciale visserijcommissies worden vertegenwoordigd.

Mevrouw de minister, er zijn gesprekken aan de gang in de commissie waar de bezwaren worden behandeld. Is er al een toetsingskader voor het onderdeel landbouw-natuur? Ik heb vernomen dat er wat dat betreft problemen zijn ontstaan omdat de natuurorganisaties zich bijzonder halsstarrig opstellen en niet geneigd zijn tot een compromis.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, het probleem van het VEN heeft voor onrust ge-

Van den Eynde

zorgd, in hoofdzaak bij de landbouwers en de vissers. Dit blijkt ook uit de meer dan 9.000 bezwaarschriften. Ongeveer 3.500 daarvan komen uit de gemeente Niel.

De MINA-raad zou gisterenmorgen een advies hebben uitgebracht over de bezwaarschriften. Ik heb zelf de kat de bel aangeboden toen het ging over de procedure. Nadien heb ik een schriftelijke vraag gesteld over de Nielse problematiek.

Mevrouw de minister, de Nielse vissers hebben heel wat inspanningen geleverd voor het milieu en de natuur. Dat wordt nogal eens vergeten. De Nielse Vissersclub heeft de putten verkregen van de Nielse steenbakkerijen. Het zijn juist die vissers die hebben voorkomen dat de stortmafia die putten in gebruik zouden nemen. Als groene activiste weet u dat waarschijnlijk ook. In de jaren negentig werd eraan gedacht deze putten met gips te vullen. De vissersclub is erin geslaagd dat te voorkomen.

Het is dan ook cynisch dat diezelfde club in haar voortbestaan worden bedreigd omdat haar gebied zou worden ingekleurd als VEN-gebied. Er wordt gegoocheld met natuurrichtplannen en gesteld dat de activiteiten zouden kunnen worden voortgezet. Hoe kan er echter nog in die putten worden gevist als er beperkingen worden opgelegd inzake het uitzetten van vissen ? Binnen de kortste tijd zal er dan geen vis meer zitten.

Mevrouw de minister, u zou zeer goed moeten nagaan waar het VEN-gebied wordt ingekleurd. Dit dossier toont toch aan dat het juist die mensen zijn die de natuur mee hebben gevrijwaard en de omgeving van de visputten hebben onderhouden. We moeten er dan ook voor zorgen dat ze hun sport kunnen blijven uitoefenen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de minister, ik begrijp dat er veel ongerustheid bestaat, voornamelijk omdat dit een nieuw gegeven is. Mensen veronderstellen dat er van alles staat te gebeuren. Ze denken dat als iets als een VEN-gebied wordt ingekleurd, het een reservaat wordt waar mensen buiten moeten blijven. Die stelling klopt echter niet.

Het feit dat er meer natuurgebied komt, maakt op recreatief vlak heel wat mogelijk. De sociale functie van natuur is zeer belangrijk. Op dat gebied

ontstaan veel meer kansen. De mensen moeten zich daar bewust van worden.

In de communicatie is het belangrijk dat dit duidelijk wordt overgebracht. Uiteraard zullen er gebiedsgericht een aantal maatregelen moeten worden genomen. De ene keer zullen die zeer beperkend zijn, in veel andere gevallen dan weer niet.

We moeten de ongerustheid wegnemen. De idee van de sociale functie van de natuur moet verder worden uitgewerkt. Al degenen die met natuur bezig zijn, moeten daar rekening mee houden als de plannen worden opgesteld.

De heer Patrick Lachaert : Mevrouw de minister, het is een goed uitgangspunt om te kijken naar de relevantie van natuurmaatregelen.

Ik heb een vraag over de relevantie van de verplichting tot het opmaken van een MER in verband met de bouwaanvragen in de VEN-afbakening en over de stand van zaken inzake de arbitragecommissie. Die commissie is belangrijk om geschillen op te lossen.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb vastgesteld dat er vooral vragen gesteld worden over de verhouding tussen het moment van de afbakening en het moment van de concretisering van de maatregelen voor de gebieden. Dat is een verschil in timing tussen enerzijds het afbakingsproces en anderzijds het moment van invulling via het natuurrichtplan. Dat leidt tot ongerustheid bij de mensen en bij de gebruikers.

Bij de aanvang van deze legislatuur heeft de Vlaamse regering vooropgesteld dat we sowieso die doelstellingen van de afbakening moeten halen. Dat was eigenlijk zelfs een beetje een overbodige opname in het regeerakkoord, want in het decreet natuurbehoud staat immers een strakke timing met betrekking tot de afbakening van die VEN-gebieden. Zoals het er nu naar uitziet, zullen we het niet halen. Het was immers tegen 1 januari 2003. We zijn dus al te laat voor onze eerste fase, laat staan voor onze tweede fase. In elk geval is er wel het engagement om dit te realiseren binnen de afspraken van de ruimtebalans, zoals die is opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Dan is er de keuze om die eigenlijke afbakening te scheiden van de invulling. Dit zit ook voor een stuk verankerd in het decreet natuurbehoud van 1998. Het is ook te verdedigen. Op die manier kunnen

Dua

we immers echt gebiedsgericht invullen wat er moet gebeuren. We kunnen dus maatwerk leveren. Het alternatief zou zijn om overal in Vlaanderen, in elk VEN-gebied, dezelfde verbodsbepalingen in te voeren. Dat zou waarschijnlijk toch tot meer repercussies leiden dan een aanpak per gebied.

Ik denk dat ik hier niemand hoeft te overtuigen van het feit dat we er in Vlaanderen op het vlak van biodiversiteit niet goed voorstaan. Als er een internationaal rapport komt, krijg ik meestal interpellaties van dezelfde mensen die nu interpelleren omdat het VEN te ver gaat. Laat het duidelijk zijn : wij doen het niet goed op het vlak van natuur. Als we onze cijfers vergelijken met die van de ons omringende landen, dan is ons areaal natuurgebied zeer beperkt en is onze biodiversiteit in die natuurgebieden zeer beperkt. Die zaken zijn immers aan elkaar gekoppeld. Meer dan de helft van onze soorten – zowel fauna als flora – zijn ofwel uitgestorven, ofwel met uitsterven bedreigd – ofwel staan ze heel sterk onder druk. Op het vlak van natuur is Vlaanderen spijtig genoeg een slechte leerling.

We moeten daar in elk geval iets aan doen. Daarom is er het VEN, hoe beperkt dit ook is. In ieder geval is het toch de bedoeling om ervoor te zorgen dat in die gebieden de hoofdfunctie natuur aan bod komt en dat er eventueel bijkomende maatregelen genomen kunnen worden. Die maatregelen moeten stimulerend en ondersteunend zijn ten aanzien van positieve initiatieven. Dat is in de brochure duidelijk aan bod gekomen. We geven stimulansen – ook financieel – zodat de natuur minstens behouden blijft, maar het liefst erop vooruitgaat.

Daarnaast kunnen er beperkingen worden opgelegd aan activiteiten waarvan we weten dat ze daar op die plek een negatieve impact hebben of het herstel van de natuur kunnen verhinderen. Dit wil zeker niet zeggen dat economische of recreatieve activiteiten geen plaats meer hebben in het VEN. Integendeel, het medegebruik is een belangrijk element binnen de filosofie van de VEN-gebieden. Het is echter wel noodzakelijk dat daar randvoorwaarden aan worden gekoppeld, zodat de natuurwaarde behouden blijft.

Een ander voordeel van het opsplitsen qua afbakening en invulling is dat via die natuurrichtplannen zeer uitdrukkelijk gekozen wordt voor lokaal overleg. We zullen per gebied met iedereen rond de tafel zitten, om op die manier een echte betrokkenheid te krijgen bij wat er kan en niet kan in dit

soort gebieden. Een alternatief zou zijn dat we vanuit Brussel zeggen wat er mag en niet mag, zonder dat men daar plaatselijk met de betrokkenen over praat.

Ik ben er zelf voorstander van om volledig de optie te volgen die genomen werd door de vorige meerderheid bij de goedkeuring van het decreet natuurbeleid, namelijk de invulling van de natuurrichtplannen met het oog op het behoud en het herstel van natuur. Ik heb wel vastgesteld dat er bij het begin van deze legislatuur eigenlijk weinig materiaal voorhanden was om die afbakening aan te vatten. Er was nagenoeg geen kaartmateriaal. Er was geen maatregelen- noch een vergoedingskader. De verhouding tussen de afbakeningsprocessen in de ruimtelijke ordening en het decreet natuurbehoud vertoonde belangrijke hiaten. Beide zaken stonden zelfs haaks op elkaar. Er waren geen procedures voorbereid voor het opstarten van de natuurrichtplannen. Onze administratie was ook onvoldoende voorbereid om te beginnen met dat proces van de afbakening. Een van de zaken die we gedaan hebben, is de man- en vrouwkracht in de administratie versterken, om dat op een goede manier te kunnen afwerken.

Het initiatief – ongeveer een jaar geleden – van de commissie voor Leefmilieu om het decreet natuurbehoud op een aantal punten bij te sturen, was een heel goed initiatief. Daardoor is immers dat openbaar onderzoek erin gekomen en daardoor is ook die koppeling gemaakt met de ruimtelijke ordening. Dit betekende natuurlijk wel een zekere vertraging in het proces van de afbakening.

Ik som de belangrijkste aanpassingen nog eens op. De primauteit van de ruimtelijke ordening werd hersteld en de beide afbakeningsprocessen werden op elkaar afgestemd. Dat is een zeer goede zaak. Het kader voor de maatregelen en de vergoedingen is geoptimaliseerd. Het wordt nu ingevuld via uitvoeringsbesluiten. Het principe dat eigenaars en gebruikers nauw worden betrokken bij de opmaak van het natuurrichtplan is decretaal ingevoerd en intussen via het natuurrichtplanbesluit geoperationaliseerd. Er is een nieuw, stimulerend instrument ingevoerd, met name de natuurprojectovereenkomsten, waardoor eigenaars of gebruikers ruime financiële ondersteuning kunnen krijgen – tot 90 percent – indien ze een natuurherstelproject indienen. Als het bosgebied van een privé-eigenaar bijvoorbeeld in een VEN ligt, kan hij een ecologisch beheersplan laten opmaken. Hiervoor krijgt hij een subsidie.

Dua

Er is een onafhankelijke arbitragecommissie. Mijnheer Lachaert, ik ben u dankbaar dat u dat voorstel hebt ingediend. Die commissie zal binnenkort worden geïnstalleerd. De werking ervan werd uitgeschreven in het maatregelenbesluit, dat nu nog ter advies voorligt bij de Raad van State.

Ten slotte werd er een openbaar onderzoek ingesteld voor de afbakening van het VEN. Dit was in de oorspronkelijke tekst van het natuurdecreet niet ingeschreven. Het is een goede zaak dat we dat hebben gedaan, zodat er een aantal correcties kunnen worden doorgevoerd.

Het parlement is zeer creatief geweest door de MINA-raad en de vertegenwoordigers van de gebruikers te belasten met de verwerking van de adviezen. Samen met minister-president Dewael heb ik gisteren het dikke pak adviezen en kaartmateriaal officieel in ontvangst genomen. Allen die hierbij betrokken waren, hebben zeer hard gewerkt. Voor het grootste deel van de conflicten werd een consensus bereikt. Enkel op het eind heeft de landbouwsector, die positief heeft meegewerkt bij de arbitrage, een principieel standpunt ingenomen. De sector ging niet akkoord zolang er één vierkante meter landbouwgrond werd opgenomen. Dat is spijtig. Mochten we meer tijd hebben gehad, hadden we waarschijnlijk ook hiervoor een oplossing gevonden. Ondertussen heeft ook de landbouw voor correcties gezorgd.

Er werden een 9000-tal bezwaarschriften ingediend. Zo'n 3.000 handtekeningen werden ingezameld ter vrijwaring van de visputten in Niel. Ik ken de situatie ter plaatse niet zo goed. Blijkbaar is een lokaal gemeenteraadslid met een petitie gestart op de jaarmarkt. Dat wil niet zeggen dat ik deze bezwaren niet ernstig zou nemen. Ik heb mijn medewerker trouwens de opdracht gegeven om de locatie eens te bekijken. We kunnen een bijsturing overwegen.

Verder waren er een 1000-tal bezwaarschriften waarin de afbakening positief werd geëvalueerd of waarin een ruimere afbakening werd voorgesteld. Er werd ons gevraagd op de ingeslagen weg verder te gaan. Het gaat vooral om plaatselijke natuurverenigingen. Ze hebben eigenlijk uitspraken gedaan over gronden die niet in het gebied liggen. We kunnen echter enkel rekening houden met de afgebakende gebieden. Er zijn zelfs gemeenten die protesteren dat er te weinig gebieden in het VEN zijn opgenomen.

Er waren zo'n 5.000 bezwaarschriften met opmerkingen. Slechts een beperkt deel opmerkingen betreft de afbakening zelf. Een aantal zijn zeer terecht. Iemand vindt bijvoorbeeld dat zijn grond onterecht is opgenomen en geeft hiervoor een aantal redenen. We zullen daar al dan niet rekening mee houden. De afbakening heeft betrekking op de gronden van meer dan 200.000 eigenaars. We hebben dus niet zo slecht gewerkt.

De MINA-raad heeft de bezwaren in kaart gebracht en conclusies geformuleerd. Er werden 24 werkgroepvergaderingen gehouden en 1 algemene raadszitting. Er is een akkoord over bedrijven, ontginningen, bewoning, bossen, recreatie, jacht en visserij. Tussen landbouw en natuur werd er geen consensus bereikt omdat, zoals werd gesteld, 'het water te diep blijft'. Zeker gezien de ruime mate van consensus waarbinnen dit advies werd geformuleerd, engageer ik mij om het ernstig te nemen. We kunnen ons niet permitteren om mensen die weken aan een stuk hard hebben gewerkt, in de kou te laten staan.

Binnen die bezwaarschriften zijn ook heel wat algemene opmerkingen geformuleerd over het natuurbeleid in het algemeen. Het is een verdienste dat het debat nu meer gaat over de invulling van het natuurbeleid. Vroeger was het niet mogelijk het maatschappelijk debat in die mate op het terrein te voeren.

Uit de vragen die werden gesteld, heb ik begrepen dat men er zich van bewust is dat de onwetendheid nog groot is bij de betrokkenen over de maatregelen in het VEN. Ook in de tekst van het voorstel van resolutie is er onduidelijkheid. Het is inderdaad correct dat ik op relatief korte tijd een volledig nieuw beleidskader heb moeten uitwerken. Naar aanleiding van de afbakening hebben we nochtans een communicatiebureau ingeschakeld. We hebben heel wat inspanningen gedaan. Ik kan verwijzen naar de brochures, de infodagen, de hoorzittingen, de informatievergaderingen met lokale besturen, enzovoort. Blijkbaar is dat niet voldoende om iedereen vertrouwd te maken met de materie.

Gisteren werd op uitdrukkelijke vraag van minister-president Dewael afgesproken dat iedereen die een bezwaarschrift heeft ingediend, persoonlijk zal worden aangeschreven. We zullen in de brief uitleggen hoe we zijn omgegaan met de adviezen. We overwegen om algemene informatie mee te geven over alles wat te maken heeft met het VEN. Ook de Vlaamse Infolijn werd ingeschakeld.

Dua

Mijnheer Matthijs, blijkbaar had u enige problemen met onze informatiebrochure omdat ze onvoldoende duidelijk zou zijn. Ik weet niet of u ze ondertussen goed hebt kunnen bekijken. Ik krijg immers veel positieve reacties omdat ze zo eenvoudig van taal zijn.

De heer Erik Matthijs : Ik heb helemaal niets gezegd over de brochures. Ik heb het wel gehad over de vele klachten over de kaarten. De kaarten zijn gemaakt op 1:25.000 en de gewestplannen op 1:10.000. Bovendien staan er dikke stiftlijnen op. De mensen geraken er niet uit wijs.

Minister Vera Dua : Het probleem met de kaarten is ontstaan omdat in 1998 een uitvoeringsbesluit over de afbakening werd gemaakt waarin werd bepaald dat kaarten op 1:25.000 moesten worden gebruikt. Nu worden alle kaarten gedigitaliseerd. Het zal dus voor iedereen duidelijk zijn of zijn perceel wel of niet in een VEN-gebied ligt. Dankzij het openbaar onderzoek weten we nu wel waarover de mensen nog vragen stellen. Dit kan leiden tot een verduidelijking en een eventuele bijsturing van het beleid.

De opmaak van de natuurrichtplannen is een volgende stap. Die zal worden begeleid door een stuurgroep met lokale eigenaars en gebruikers uit de belangrijkste doelgroepen. Voor elk natuurrichtplan komt er een nieuw openbaar onderzoek. De mensen zullen zich daarna kunnen uitspreken over een veel concreter plan. Ze zullen goed weten wat mag in hun gebied en wat niet. Het is ook onze intentie om workshops in te richten als er specifieke knelpunten ontstaan in een VEN-gebied. Een workshop met lokale vissersverenigingen in een VEN-gebied behoort zeker tot de mogelijkheden. De vissers zijn natuurlijk ook vertegenwoordigd in de stuurgroep, maar het is heel moeilijk om een representatieve visser te vinden. Iemand uit een bepaalde vereniging wordt door vissers uit andere verenigingen niet als hun spreekbuis beschouwd. We proberen een consensus te bereiken.

Het grote probleem is dat in de huidige regelgeving alles goed wordt geregeld voor de openbare viswateren, maar dat nog niets werd geregeld voor de privé-visvangst. Het is wellicht nuttig om de privé-visclubs te betrekken bij de discussie over maatregelen voor visvijvers in VEN-gebieden. Nu doen ze wat ze willen en plots beseffen ze dat ze zich binnenkort aan bepalingen zullen moeten

houden. Voor de privé-clubs is dit een volledig nieuwe situatie.

Over de doelgroep van de hengelaars werden nogal wat vragen gesteld tijdens het openbaar onderzoek, in de pers en door de parlementsleden. Ondertussen hebben we al wat meer duidelijkheid verschaft. De mensen die de sector volgen, zullen misschien hebben gemerkt dat onlangs een interview met mij is verschenen in het blad van de vissers. Ik had dat zelf gevraagd omdat ik na 5 scheldpartijen in het blad een en ander wou weerleggen. Gelukkig werd ingegaan op mijn vraag. In het interview heb ik een aantal zaken op een genuanceerde manier kunnen weerleggen.

Er werden heel wat vragen gesteld over de hengelaars. Ik heb reeds vermeld dat er een verschillende benadering is tussen openbare en private plassen en rivieren in Vlaanderen. Er wordt dikwijls gedaan alsof nergens meer mag worden gevisst, maar totnogtoe werd in het licht van het VEN nog op geen enkele plaats een visverbod ingesteld. De kritiek van de vissers dat ze steeds minder ruimte zouden hebben om te vissen, komt dus niet overeen met de realiteit. Integendeel, sinds de jaren negentig worden enorme inspanningen geleverd op het vlak van waterzuivering. Daardoor staan er nu meer waters ter beschikking van vissers dan vroeger, want in sommige waters waar vroeger geen vis zat, zit nu wel vis. Het aantal vissen neemt dus toe, net als de soortenrijkdom. Er verschijnen opnieuw zeldzame vissen in onze rivieren, zelfs op plaatsen waar die vissoorten een eeuw lang niet aanwezig waren. Zo zit er opnieuw zeeprick in de Zeeschelde. Zoiets wijst erop dat het beter gaat. De vissers kunnen op meer plaatsen vissen en kunnen meer vissen vangen.

Anderzijds worden we geconfronteerd met de slibproblemen. Die vormen een voortvloeiende van een historische verontreiniging. De paling is een heel vervelende vissoort, want doet niets liever dan in de modder kruipen. Dat een paling voortdurend in het slib zit, heeft tot gevolg dat de zware metalen en PCB's uit het slib worden opgenomen door de paling. Paling is immers een vette vissoort waardoor de PCB's worden geaccumuleerd.

Het instituut voor Bosbouw en Wildbeheer doet een monitoring van de verontreiniging in vissen. Hoe meer men meet, hoe meer men weet, maar er moet natuurlijk ook iets worden gedaan met de resultaten. Toen ik de resultaten kreeg van de grootschalige monitoring van PCB's en pesticiden in paling, heb ik onmiddellijk raad gevraagd aan het federaal Voedselagentschap. Ik heb er vernomen dat

Dua

de paling schadelijk is voor de volksgezondheid en niet langer mag worden opgegeten. Wie ook op mijn plaats had gezeten op dat moment, zou een maatregel hebben genomen. Als ik dit advies naast mij zou hebben neergelegd, dan zouden heel wat parlementsleden mij een week later terecht hebben geïnterpelleerd.

We hebben heel lang gediscussieerd over de concrete maatregelen. We hebben beslist om het vissen niet te verbieden, want dat zou vreselijk zijn. We beslisten om een soort teruggooiverplichting in te voeren. In feite komt dat neer op een meeneemverbod. Er mag dus wel worden gevestigd, maar de vis mag niet worden meegenomen om te worden opgegeten. Ondertussen heb ik reeds met veel vissers gesproken. De meeste sportvissers die hengelen als tijdverdrijf, zijn niet geïnteresseerd in het opeten van die vissen. Een aantal mensen vist echter om de lokale palingrestaurants te bevoorraden. Zij vormen het probleem, niet de sportvissers. De maatregel is natuurlijk ook psychologisch moeilijk te verwerken, want het is niet evident om te vissen in de vuile rivier. Toch valt niemand echt over de teruggooiverplichting. Zelfs als er protest zou zijn geweest, zou ik toch geen advies van het federaal Voedselagentschap naast mij hebben neergelegd. Het is zeker niet de bedoeling om het visgenot van de Vlaming te beknotten, maar als het nodig is, moet een minister ook minder populaire maatregelen durven nemen.

Mijnheer Vandenbroeke, ik heb twee bladzijden bij me waarop heel gedetailleerd de resultaten van de analyses worden beschreven. Er staat in welke vissen en welke plaatsen werden onderzocht. Ik zal het document overmaken aan de commissiesecretaris, die het verder kan verspreiden. De PCB's vormen het grootste probleem. In West-Vlaanderen zijn er wat minder problemen met PCB's dan in de rest van Vlaanderen, maar daar is het aandeel van de pesticiden heel hoog. Het probleem is dus dubbel. Het is onze bedoeling om een evaluatie te maken in 2005 en dan na te gaan of de maatregel niet kan worden versoepeld.

Het Vlaams Gewest is tijdens deze legislatuur gestart met de echte sanering van de waterbodems. Naast de middelen van onze gewone begroting, hebben we via de FFEU-kredieten 300 miljoen frank vrijgemaakt.

Binnen het Vlaams Integraal Wateroverleg Comité, het VIWC, werd naar aanleiding van de problematiek van de verontreiniging bij paling een speciale

werkgroep opgericht. Die zal een actieplan uitwerken dat de aanzet zal vormen tot brongerichte maatregelen en acties tot reductie en sanering van micropolluenten in watersystemen. Het is weinig bemoedigend om dit mee te delen, maar volgens de planning moeten alle saneringen klaar zijn tegen 2015. De waterbodems in Vlaanderen kunnen worden beschouwd als langgerekte black points.

Ik heb er reeds op gewezen dat het in feite wel goed gaat met de viswaters, want er zijn meer vissen en er wordt meer gevestigd. Als het wat beter gaat, mogen de vissers daar mee van profiteren. Daarom wordt een voorstel tot ontwerp van besluit voorbereid dat een wijziging inhoudt van de uitvoeringsbesluiten van de wet op de riviervisserij. Volgende week zal dit aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. In dit voorstel voeren we effectief een aantal versoepelingen door van onze wetgeving.

Het is de bedoeling om voor een aantal grote of tamelijk kunstmatige waterlopen – zoals kanalen – de sluitingstijd af te schaffen. Men mag daar dan het hele jaar door vissen. Er is een biologische reden waarom we dat doen. Dat zijn plekken waar toch niet gepaaid wordt. Het heeft dus absoluut geen zin om daar een gesloten periode in te voeren om dat paaieren te bevorderen. Toch gaan we in de omgeving van die kanalen paaiplaatsen aanleggen, zodat er vanaf die plekken vis naar die kanalen gaat. Dat is een goede vorm van bevoorrading.

Op dezelfde plaatsen zal ook de nachtvisserij opnieuw worden toegestaan. Dat is een oude vraag van de karpervissers. Die stellen immers dat het vangen van karper 's nachts gemakkelijker is. Dat is trouwens al eens toegelaten geweest. Een van de redenen waarom het verboden werd, is dat de controle 's nachts natuurlijker moeilijker is. Een tweede reden was het probleem van het nachtlawaai. Er zal dus wel zelfcontrole moeten zijn bij die verenigingen, zodat het nachtelijke vissen niet uitmondt in het organiseren van echte feestjes. Hoe dan ook, we zullen dat nu versoepelen, maar we zullen het wel van nabij blijven volgen, zodat we kunnen bijsturen indien nodig.

Ik wil overigens nog eens aanstippen dat ook de vissers zelf begaan zijn met alles wat met de visserij te maken heeft. Zij hebben bijvoorbeeld zelf voorgesteld om de snoek, een steeds zeldzamer wordende roofvis, veel beter te beschermen dan nu het geval is. Op bepaalde plekken zou er een visverbod op snoek kunnen worden ingesteld. Op vraag van de vissers zelf zal dat worden opgenomen in het uitvoeringsbesluit.

Dua

Voor alle duidelijkheid wil ik nog eens benadrukken dat het vissen een activiteit is die haar plaats heeft en zal houden in Vlaanderen en in het VEN. Op de vraag van de heer Matthijs of er volgend jaar nog gevestigd kan worden in het VEN, kan ik dan ook bevestigend antwoorden. Vissen is niet verboden in het VEN.

Ik kom dan bij de kwestie van de natuurrichtplannen. Blijkbaar bestaat er een zekere vrees dat via die natuurrichtplannen allerlei zaken niet meer mogelijk zullen zijn. We spreken dan natuurlijk in de eerste plaats over die privé-visvangst, dus in privé-vijvers, waarvoor nu geen enkele reglementering bestaat. In kwetsbare natuurgebieden moet de privé-sportvisserij mogelijk zijn, maar eveneens moet het mogelijk zijn om in die privé-visvijvers – als het echt nodig is – een aantal beperkingen op te leggen, zodat de natuurwaarde gerespecteerd wordt. Die hobby kan dus nog wel worden uitgevoerd, maar met een aantal restricties.

Wat kunnen we dan bijvoorbeeld doen in zo'n natuurrichtplan? We zouden onder andere paaiplaatsen kunnen vastleggen. Dat kan gebeuren door de overheid. Via subsidiëring kunnen we aan visclubs financiële middelen geven zodat ze zelf die paaiplaatsen kunnen aanleggen. We kunnen via het natuurrichtplan tijdelijk overgaan tot het verbieden van vissen, bijvoorbeeld juist in die paaiperiode. We kunnen een reglementering uitvaardigen over het voederen. Het voederen van vissen gebeurt meestal als er viswedstrijden zijn. Dat is een ongeoorloofd eutrofiëringselement. We moeten nagaan of dat voederen in bepaalde ecosystemen al dan niet beperkt moet worden.

Dat zijn zaken die in een natuurrichtplan aan bod kunnen komen. Ik herhaal het echter: dit wordt opgemaakt samen met de vissers. Er komt nog een openbaar onderzoek, en dit zal op een beperkt aantal plaatsen worden toegepast.

Dan is er de grote discussie over het uitzetten van vis. In het uitvoeringsbesluit staat dat het uitzetten van wilde dieren in principe niet kan in VEN-gebieden, tenzij men een 'onthefing' heeft. Het uitzetten kan dan alleen nog via een speciale aanvraag. We hebben afgesproken dat we vanuit het beleid een soort referentiekader zullen vastleggen, zodat de mensen van het Instituut voor Natuurbehoud een basis hebben om hun advies te formuleren. Op die manier willen we ook vermijden dat er

verschillende benaderingen ontstaan in verschillende provincies. Het is belangrijk dat men goed weet wat het referentiekader is.

Ik wil dit gerust in het parlement bespreken. We zullen het zeker samen met de vissersverenigingen bespreken. Het is goed dat daar mensen bij zitten die iets kennen van vissen, en dat er mensen bij zijn die iets weten van biodiversiteit. Met al die betrokkenen samen kunnen we bepalen wanneer vis uitzetten kan of niet kan. Dat geldt trouwens ook voor andere zaken. Dat staat al zo lang in onze wetgeving. Het uitzetten van dieren in het wild is eigenlijk verboden.

Dan is er de discussie over de professionele viskweek. Het gaat specifiek over dat ene Vlaamse bedrijf dat kaviaar kweekt. Bij de professionele viskweek gaat het uiteraard om een economische activiteit. Het is geen hobby. Dit laat vermoeden dat professionele viskwekers hun visvijvers beheren op basis van die economische activiteit. Dat is evident. Deze mensen doen niet voor hun plezier aan natuurbehoud. Ze proberen zo veel mogelijk winst te halen uit hun activiteit. Dat is trouwens normaal.

Het gaat dus om een vorm van natuurexploitatie die eigenlijk voor een stuk te vergelijken is met landbouw. In andere landen zijn er vormen van aquacultuur die volledig vergeleken kunnen worden met intensieve veeteelt, ook op economisch vlak. Net zoals bij landbouw moeten we voor een dergelijke activiteit binnen het VEN nagaan op welke manier we dit kunnen verzoenen met het VEN. Dat kan via een beheersovereenkomst: iets wat we ook met de landbouwers gaan doen. Dat kan ook via een code van goede praktijk of met andere beheersaanpassingen, die inpasbaar zijn in de betrokken bedrijfsvoering.

Als ik me niet vergis, is het zo dat die steurkweker een vergunning geweigerd werd, maar dat dit niet in het kader van het VEN was. Het VEN was toen zelfs nog niet afgebakend. Die man wilde een grote dijk zetten. Dat werd toen geweigerd door de diensten – zowel van Natuur als van Ruimtelijke Ordening – op basis van zijn aanvraagdossier. Die man heeft dat dan gekoppeld aan de VEN-discussie. Het grootste deel van zijn bedrijf valt echter niet in het VEN. Hij vroeg wel een uitbreiding van zijn visvijvers in VEN-gebied.

Ik zal daar nu niet dieper op ingaan. Ik kan wel zeggen dat de diensten die kaviaarkweker ontvangen hebben. Gezamenlijk zijn we overeengekomen

Dua

dat we zijn kwekerij als een proefproject selecteren. In overleg met het bedrijf zullen we een afwegingskader opstellen, dat dan ook voor andere viskwekers kan gelden. Zo weet iedereen op welke manier we daarmee moeten omgaan.

Ik kan u verzekeren dat er naast de aanpassing van de wetgeving nog een pak andere maatregelen zijn genomen ten gunste van onze vissers. Zo neemt de afdeling Bos en Groen heel wat nieuwe initiatieven om de visser beter te informeren. We geven bijvoorbeeld het informatieblad *De Vislijn* uit, samen met de administratie worden hengeldagen georganiseerd, er worden hengelregiokaarten uitgegeven, enzovoort.

Via het VIWC werd een knelpuntenkaart opge maakt van vismigratieknelpunten. Dat is immers een groter probleem voor hengelaars. In bepaalde waterlopen kunnen vissen niet door zodat ze zich ook niet kunnen verspreiden. Door een nieuw uitvoeringsbesluit op het natuurdecreet wil ik de nodige maatregelen uitvaardigen zodat onze vissen op de primaire waterlopen op termijn weer een vrije doorgang hebben. We willen bestaande barrières wegwerken en verhinderen dat er nieuwe worden geconstrueerd. Een Europese richtlijn verplicht ons daar trouwens toe. Dit leidt soms tot zware discussies. Door bijvoorbeeld energie te winnen uit waterkracht wordt de doorgang voor vissen geblokkeerd. We zijn volop bezig hiervoor een oplossing te zoeken.

Mijnheer Vandenbroeke, u hebt ook een vraag gesteld aan minister Vanhengel. Ik zal u zijn antwoord voorlezen. Er is één erkende Vlaamse hengelsportfederatie, namelijk de VZW Vlaamse Vereniging van Hengelsportverbonden. Deze erkende sportfederatie werd tot en met 1999 voor haar werking en personeel gesubsidieerd op basis van het decreet van 2 maart 1977 houdende regeling van de erkenning en de subsidiëring van de landelijk georganiseerde sportverenigingen.

Van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2001 was het decreet van 13 april 1999 houdende erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties van kracht. Hierin had de Vlaamse regering een lijst van 63 sporttakken opgesteld die voor subsidiëring in aanmerking werden genomen. Sportfederaties, zoals de Vlaamse Vereniging van Hengelsportverbonden, die sporttakken aanbieden die niet langer in aanmerking werden genomen, ontvingen hiervoor geen werkingsubsidies en geen aanvullende subsidies meer. De op dat ogenblik in

dienst zijnde en gesubsidieerde personeelsleden werden verder nominatief gesubsidieerd voor een maximumduur van 5 jaar. Deze personeelssubsidies werden oorspronkelijk jaarlijks met 20 percent verminderd. Het degressief karakter van deze personeelssubsidies werd via het decreet van 20 juni 2001 teniet gedaan.

Via het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding is sinds 1 januari 2002 een structurele oplossing uitgewerkt voor de sportfederaties van wie de sporttak niet meer voor subsidiëring in aanmerking komt in het kader van het sporttakkenbeleid. Het decreet van 13 juli 2001 voorziet in vier vrijetijdsclusters, waarin per vrijetijdscluster één organisatie voor de sportieve vrijetijdsbesteding erkend en gesubsidieerd kan worden. In de vrijetijdscluster 'dierenhobby's' wordt de VZW Vlaamse Confederatie Hengel-, Honden- en andere Dierenhobby's sinds 2002 erkend en gesubsidieerd. Om het hengelhoofdstuk af te sluiten, kan ik melden dat de Vlaamse Vereniging van Hengelsportverbonden, die 14.611 leden telt, hier samen met de Vlaamse Federatie voor Hondensport, die ongeveer 3.000 leden telt, deel van uitmaakt. Ze wordt op deze wijze, weliswaar via de cluster, op een structurele basis financieel ondersteund. Voor 2002 gaat het om een subsidie van 124.000 euro.

Mijnheer Matthijs, u hebt ook een vraag gesteld over de ruimtelijke ordening. Zoals u weet behoort de afbakening van het buitengebied tot de bevoegdheid van de minister van Ruimtelijke Ordening. Ik ben enkel bevoegd voor de groene bestemmingen. Het spreekt voor zich dat beide procedures goed op elkaar afgestemd moeten zijn. De afbakening van de eerste fase van het VEN, waarbij het gaat om 86.740 hectare, is gebeurd door de kaart van de gewenste agrarische structuur en die van de gewenste natuurstructuur op elkaar te leggen.

Uiteraard moet er nu in de ruimtelijke ordening snel werk worden gemaakt van de afbakening van de 750.000 hectare agrarische structuur en van de 35.000 hectare die nog moet worden afgebakend in het Vlaams Ecologisch Netwerk. De 10.000 hectare bosuitbreiding zitten daar voor een deel in. De procedures met betrekking tot de RUP's zijn betrekkelijk nieuw. De administratie Ruimtelijke Planning wordt conform het zomerakkoord van de Vlaamse regering versterkt om haar opdracht uit te voeren. Bovendien zullen mijn diensten ter beschikking staan om, waar dit wordt gewenst, ondersteuning te bieden bij de afbakingsprocessen.

Dua

Wat de afbakening van de natuurlijke en agrarische gebieden betreft, worden er twee fasen onderscheiden. In een eerste fase worden kleine gebieden via een RUP gewijzigd. Het gaat om de opvulling van de eerste afbakening. Het gaat zowel om een overgang van natuur naar landbouw als omgekeerd.

Minister Van Mechelen heeft een overzicht gegeven van de stand van zaken. Enkel de gebieden van de gewenste natuurlijke structuur die niet voorkomen in de gewenste agrarische structuur komen in aanmerking. Voor gebieden die wel tot de consensusgebieden behoren maar niet in de juiste bestemming liggen, moet een RUP worden opgemaakt.

Door de Vlaamse regering werd op 17 januari 2003 een eerste reeks van 17 RUP's in ontwerp goedgekeurd. Daarvan betreffen 15 het herbestemmen van hoofdzakelijk agrarisch gebied naar natuurgebied met een overdruk GEN, 2 ervan betreffen het herbestemmen van natuurgebied naar agrarisch gebied. Voor deze 17 RUP's wordt het openbaar onderzoek georganiseerd van 1 april 2003 tot 30 mei 2003. De ruimtebalans van deze eerste reeks groen-gele RUP's voor een totale oppervlakte van 1.082,9 hectare zijn weergegeven in een tabel. Ik zal de cijfergegevens aan de commissiesecretaris overmaken, die ze verder kan verspreiden.

Eind februari werd door de afdeling Ruimtelijke Planning de plenaire vergadering samengeroepen voor een tweede reeks van 18 RUP's. In totaal zou het gaan om 115 RUP's. Van de 18 RUP's betreffen er 15 het herbestemmen van hoofdzakelijk agrarisch gebied naar natuurgebied en 3 het herbestemmen van natuurgebied naar agrarisch gebied. Tijdens deze plenaire vergadering is gebleken dat over de zogenaamde consensusgebieden, die vertrokken vanuit een consensus van de kaarten, nog discussie bestaat. Dat bleek duidelijk uit het openbaar onderzoek. Ook op basis van deze vaststelling zal er een evaluatie van de gevolgde werkwijze worden opgemaakt zodat de afbakening van het buitengebied tijdig, met name in 2007, kan worden afgerond.

In de tweede fase zullen de resterende delen van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur worden afgebakend in gewestelijke RUP's om zo de bestemmingswijzigingen te realiseren zoals voorzien in het RSV. Deze afbakening zal gebeuren op basis van gebiedsgerichte en geïn-

tegreerde ruimtelijke visies op de natuurlijke en agrarische structuur.

In het zomerakkoord van de Vlaamse regering werd gesteld dat hiervoor een administratie-overschrijdend project zal worden opgestart en dat de afbakening via buitengebied-RUP's zal gebeuren. Jaarlijks zal voor 10 regio's zo'n RUP worden voorbereid.

Het gaat om een gigantische en moeilijke operatie. We corrigeren op dit moment de afbakening van het VEN. In de volgende fase gaat het over de inrichting van het buitengebied. Het eindresultaat moet zijn dat de afspraken uit het RSV worden gehonoreerd. Het RSV bepaalt dat er 750.000 hectare agrarisch gebied, 150.000 hectare natuur- en reservaatgebied, 53.000 hectare bosgebied en 34.000 hectare ander groengebied moet komen.

Mijnheer Lachaert, u stelde nog een vraag over de relatie tussen de MER-wetgeving en het VEN met het oog op bedrijvigheid grenzend aan het VEN. De uitvoeringsbesluiten bij het MER-decreet worden voorbereid. In de loop van de volgende maand zullen de eerste werkteksten klaar zijn. We zullen rekening houden met uw bezorgdheid bij het beoordelen van de teksten en de administratie werd ingelicht. Onmogelijke situaties moeten natuurlijk worden vermeden.

Omgaan met ruimte is in Vlaanderen altijd al een heel moeilijke oefening geweest. Dat komt omdat we met veel volk op een kleine oppervlakte leven en dat de ruimtelijke aanspraken heel groot zijn. De oefening is moeilijk en het is heel makkelijk om mensen warm te laten lopen via stemmingmakerij. Het is echter beter om de zaak op een serene wijze af te handelen, want anders zijn de gebruikers van de open ruimte en de natuur de dupe. Het is goed om zoveel mogelijk juiste informatie te verspreiden.

Als de afbakening klaar is, zullen we zo snel mogelijk de natuurrichtplannen opstarten. Die zullen de betrokkenheid van de streekbewoners sterk verhogen. Een hele reeks uitvoeringsbesluiten zijn klaar of liggen bij de Raad van State. Ze zullen de vele begeleidende maatregelen mogelijk maken zoals subsidies, vrijstelling van successierechten, vrijstelling van het Vlaams aandeel in de onroerende voorheffing, de arbitragecommissie, de aankoopplicht, de mogelijkheid tot een beheersovereenkomst, enzovoort. Die begeleidende maatregelen zullen de gebruikers enorm veel kansen bieden. Wellicht zullen dan veel vragen worden opgelost en zal veel weerstand verdwijnen.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, ik heb drie vragen. Ten eerste, wat verstaat u onder consensusgebieden ?

Ten tweede, u hebt het inzake de afbakening van het buitengebied via RUP's over 10 regio's. Ik dacht dat minister Van Mechelen het had over 15 regio's, namelijk 3 per provincie. (*Opmerkingen van minister Vera Dua*)

Ten derde, u hebt het over subsidies, aankoopplicht, begeleidende maatregelen, beheersovereenkomsten, maar is daartoe in de nodige middelen voorzien ? Ik stel u deze vraag gelet op de algemene financiële en economische toestand en op die van de Vlaamse Gemeenschap. Het is makkelijk om in uitvoeringsbesluiten te zetten dat er subsidies worden verstrekt, maar is in voldoende middelen voorzien ?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik ben tevreden dat kan worden afgeweken van het algemeen verbod op het uitzetten van vis en wild doordat het Instituut voor Natuurbehoud een soort referentiekader zal vastleggen. Ik stel met genoegen vast dat u de commissie en het parlement daarbij wilt betrekken zodat een zo breed mogelijke consensus kan worden bereikt. Voor de vissers en jagers is dit belangrijk nieuws. Via bepaalde kanalen kunnen ze nu immers inspraak krijgen.

U gaf een antwoord op mijn vraag over de economische activiteit van de professionele viskweker uit Turnhout die kaviaar produceert. Ik heb van de betrokkene vernomen dat hij door uw diensten werd ontvangen. Ik neem er nota van dat u het bedrijf als een proefproject beschouwt en als dusdanig zult behandelen. Ik hoop dat via beheersovereenkomsten tussen het kabinet en het bedrijf een sluitende overeenkomst kan worden bereikt. De economische doelstelling, de werkgelegenheid, de bedrijfswinsten en de belastinginkomsten kunnen zo worden gehandhaafd, ook in Vlaanderen. Het zou immers niet zinvol zijn om een heel rendabele economische activiteit, die ook de media heeft gehaald, te doen verhuizen uit Vlaanderen omwille van gebrek aan visgronden.

Ik ga ervan uit dat we nog heel wat over dit thema zullen horen, zeker in verband met het referentiekader waar ik vol verwachting naar uitkijk.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw de minister, u hebt uw betoog aangevat door mee te delen hoe slecht het is gesteld met het milieu. Later vertelde u ons dat de situatie veel is verbeterd voor de sportvissers, want door de verbeterde waterkwaliteit zouden er visvijvers zijn bijgekomen. Is de situatie nu verbeterd of slechter geworden ?

Minister Vera Dua : Mijnheer Huybrechts, of u hebt niet goed geluisterd of u hebt me verkeerd begrepen. Ik heb verteld dat het heel slecht gaat met de biodiversiteit. Dat gaat over fauna en flora. Binnenkort verschijnt een nieuw natuurrapport, het Nara, waarin de natuur in Vlaanderen wordt geschetst. Ik weet nu reeds dat de resultaten niet goed zullen zijn. Zelfs al worden veel maatregelen genomen, het herstel van populaties duurt enorm lang. De ruimte voor natuur is in Vlaanderen te veel versnipperd.

Uit de MIRA-rapporten blijkt dat de waterkwaliteit er wel op vooruitgaat. Daardoor zit er nu meer vis in het water. Het gaat echter over twee afzonderlijke problemen.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw de minister, u zei dat iedereen die een bezwaarschrift heeft ingediend een persoonlijk antwoord zal ontvangen. Wat gebeurt er als het bezwaar wordt verworpen ? Kunnen de betrokkenen dan nog ergens terecht of is de procedure dan al afgelopen ?

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, zou het mogelijk zijn om een exemplaar van de dikke map bezwaren en antwoorden op het commissiesecretariaat ter beschikking te stellen ?

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u zei dat er een aantal misverstanden waren op het veld en dat geloof ik best. Een hele tijd geleden al heb ik een vraag gesteld over dit thema en ik heb toen gezien op de vele misverstanden die zijn ontstaan omdat er heel weinig informatie voorhanden was vóór het openbaar onderzoek.

Ik vraag me af waarom er een natuurrichtplan moet komen voor privé-visputten. Waarom worden

Van den Eynde

die niet ingedeeld als recreatieve gebieden ? In recreatieve gebieden kan toch ook aan natuurbeheer worden gedaan ? Ik haal hier nogmaals het voorbeeld aan van de Nielse visputten. Net die Nielse vissers hebben ervoor gezorgd dat er aan natuurbeheer gedaan werd. Zo werd voorkomen dat de stortmaffia de putten zou innemen om er gips te storten. Ik wil met dit voorbeeld maar bewijzen dat het uiteindelijk de vissers zijn die aan natuurbeheer hebben gedaan en die nu het gevaar lopen om beperkingen opgelegd te krijgen.

Wat betreft het uitzetten van vis, zegt u in de brochure dat het uitzetten van vis in het wild normaal gezien verboden is. Privé-visvijvers zou ik toch niet echt "wild" noemen. Als die visvijvers niet erkend worden door het Instituut voor Natuurbehoud, zodat ze daar een uitzondering voor krijgen, hoe kunnen ze dan blijven bestaan als ze geen vis kunnen uitzetten ? Hoe zit het bijvoorbeeld met de viswedstrijden ? Zullen die nog gehouden mogen worden ? Dat is toch ook een vraag die we ons kunnen stellen.

Ik vraag me ook af wanneer de eigenaars van de visputten of van bosgronden eindelijk zekerheid zullen krijgen. Wat zal er gebeuren met hun gronden ? Ze hebben een bezwaarschrift ingediend. Sommigen hebben dat niet gedaan. Wanneer zult u duidelijkheid creëren over welke gebieden wel en welke gebieden niet behouden blijven ? Misschien zegt u : "Dat is mijn eerste afbakening, en ik hou het daarbij. De natuurrichtplannen zullen wel soelaas brengen. Ik hou me bij deze eerste afbakening en ik doe er niets van af."

Ik heb ook nog een vraag in verband met de campings. Daarover is immers nog niets gezegd. De kampeerterreinen werden eerst onderworpen aan het kampeerdecreet. Nu zijn een aantal kampeerterreinen in het VEN-gebied ingedeeld. Ook deze sector is toch zwaar aangepakt en daarover had ik graag ook wat meer duidelijkheid.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mevrouw de minister, ik wil even terugkomen op uw inleiding. U hebt het daarin vooral gehad over de onderhandelingen met de landbouwsector, die zich op dit ogenblik, op het einde van heel wat discussies, principieel opstelt. U kunt daarover verwonderd zijn, maar ik ben dat niet zo erg. U moet namelijk goed beseffen dat men indertijd – nog voor dit uw verantwoorde-

lijkheid was – de belofte heeft gedaan om de ruimtelijke afbakening, met aan de ene kant 125.000 hectare VEN en aan de andere kant 750.000 hectare landbouw, gelijktijdig te doen.

Vandaag kunnen we duidelijk zien dat dit niet gebeurt. Daar blijft dus een groot stuk onzekerheid. De landbouwers hebben op dit ogenblik geen zicht op de toekomst van heel wat van hun percelen die in het VEN-gebied zullen komen te liggen, zolang er geen natuurrichtplannen zijn. Het zijn juist die natuurrichtplannen die bepalend zullen zijn voor de manier van bemesting, de soort vegetatie, en dergelijke zaken meer. Met andere woorden, de bedrijfszekerheid die de landbouwers terecht graag hebben, wordt nog maar eens aangetast.

De vrees bij de betrokkenen is reëel. Er is bijvoorbeeld de inname door de VEN-gebieden, door bosgebieden die opnieuw worden ingekleurd en aangekocht, en door gecontroleerde overstromingsgebieden. Nieuwe industrieterreinen zullen worden afgebakend en ingenomen. Na die aftrek vrezen ze dat uiteindelijk het cijfer van 750.000 hectare landbouwgebied niet meer zal worden gehaald. U kunt het de landbouwers echt niet ten kwade duiden dat ze op dit ogenblik een beetje dwars gaan liggen, juist omwille van die onduidelijkheid voor hun bedrijfs- en rechtszekerheid die ze in de toekomst al dan niet zullen hebben.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik heb een paar opmerkingen. Ik denk dat het eigenlijk vooral beschouwingen waren van de commissieleden op de algemene problematiek.

De heer Matthijs heeft gevraagd wat consensusgebieden zijn. Mijnheer Matthijs, daarover hebben we hier al vaak gesproken. Ik wil het gerust nog eens herhalen. Ooit heeft de landbouwadministratie de zogenaamde GAS-kaart gemaakt : een kaart met de gewenste agrarische structuur. Die kaart bestond al voordat ik minister werd. Vanuit de natuursector heeft men verschillende soorten kaarten gemaakt, waaronder ook de gewenste natuurkaart.

Men heeft een eenvoudige oefening gedaan om te starten met een minimaal risico op conflict. Men is uitgegaan van de idee : "Als het sowieso gewenst is in de agrarische structuur, nemen we het niet. Voor natuur nemen we enkel in wat in de gewenste natuur-structuurgebieden ligt." Wat heeft men dan gedaan ? Men heeft die twee kaarten op elkaar gelegd. Alle gebieden die op een of andere manier overlapt, heeft men sowieso uitgesloten. Daarna

Dua

is men beginnen nagaan wat nu onze meest waardevolle gebieden zijn en zo is die eerste reeks van 83.000 hectare ontstaan. Dit lijkt me een zeer verdeigbare werkmethode. We hebben ons immers gebaseerd op wat er bestond.

De heer Erik Matthijs : Het gaat om consensusgebieden qua bestemming, niet qua gebruik ?

Minister Vera Dua : Nee. Als het zou gaan om consensusgebieden qua bestemming, dan zou het wel meer zijn. Voor alle duidelijkheid : de landbouw waarover we nu spreken in het VEN, is zonevreemde landbouw. Het gaat over natuurgebieden.

De heer Jef Van Looy : Niet altijd.

Minister Vera Dua : Soms kan het ook gaan om landbouwgebieden met ecologisch belang, maar dat is zeer beperkt. Hoe dan ook, het gaat eigenlijk om een zuiver methodologische consensus, gebaseerd op twee kaarten die op elkaar gelegd zijn.

Dan was er de vraag of er voldoende middelen voorhanden zijn. Daarop kan ik alleen maar bevestigend antwoorden. Voor alles wat u hebt opgesomd, heb ik begrotingskredieten. Het is evident dat die zaken van het VEN prioriteit hebben. Dat is trouwens nu al zo. Als we ergens een natuurgebied aankopen, en dat ligt in een VEN-gebied, in een vogelrichtlijngebied of in habitatgebied, dan staat dat daardoor sowieso hoger op de prioriteitenlijst. In die zin is er een aankoopbudget. Indien er plots duizenden hectaren te koop zullen worden aangeboden, zullen we daarvoor natuurlijk wel een stappenplan moeten opmaken.

Ook voor de beheersovereenkomsten is er in aparte kredieten voorzien. Die worden trouwens ingediend in het kader van het POP.

De heer Erik Matthijs : Zal dat voldoende zijn ?

Minister Vera Dua : Mijnheer Matthijs, wie zal er voorspellen of dat voldoende zal zijn ? Ik denk dat het voldoende zal zijn, en ik hoop eigenlijk dat ik er te kort zal hebben, want dat zou betekenen dat men op een zeer positieve manier inspeelt op de maatregelen. Laten we dus allemaal hopen dat er middelen te kort zullen zijn, en dat ik er dan nog bij krijg. Hoe dan ook, voor dergelijke zaken beschik ik over veel meer middelen dan mijn voorgangers ooit gehad hebben. In die zin heb ik dus

wat meer speling. Bijgevolg krijgen die gebieden prioriteit.

De heer Huybrechts vroeg hoe de procedure nu verloopt. Nadat de bezwaarschriften ingediend zijn, het openbaar onderzoek afgelopen is, er een advies geformuleerd is en de regering een beslissing tot afbakening genomen heeft, is de eerste fase van de procedure afgelopen. Daarna komt dan natuurlijk nog de tweede fase van de afbakening van het VEN, maar dat is een andere zaak.

Dan was er de vraag van mevrouw Van den Eynde over de natuurrichtplannen voor privé-visputten. Waarom is dat nodig ? Welnu, een natuurrichtplan heeft juist als typisch kenmerk dat we daarmee voor een bepaald VEN-gebied, ongeacht de eigendomsstructuur of het gebruik, nagaan hoe we een standstill of eventueel een verbetering van de natuur kunnen bewerkstelligen.

Als we de optie zouden kiezen om maatregelen te nemen, maar nergens waar de overheid geen eigenaar is, dan zouden we in een verkeerde situatie terecht komen. De eerste mogelijkheid zou dan namelijk zijn dat we in de richting van een volledige 'etatisering' van het natuurbehoud gaan, waarvan ik zelf geen voorstander ben. De tweede mogelijkheid zou zijn dat we enkel de natuur gaan beschermen in de gebieden die door de overheid aangekocht zijn. In dat geval zouden we achteruitgaan in plaats van vooruitgaan.

Een van de goede dingen die we nu doen, is juist dat we de maatschappelijke groepen meenemen in het natuurbeleid. We doen dat op een realistische manier. Het is niet zo dat ze verplichtingen opgelegd krijgen die ze niet kunnen halen.

Op de vraag waarom het uitzetten van vis verboden is, meen ik dat ik eigenlijk al geantwoord heb. Iedereen vindt het evident dat er geen nertsen worden uitgezet. Ik verwijs naar de parkieten en naar de grondeekhoorns in het Zoniënwoud. Die dieren zijn in het wild uitgezet en leiden eigenlijk tot grote verstoringen van de natuurlijke flora en fauna.

Voor vissen ligt het natuurlijk wel iets anders, omdat er daar uitzettingen worden gedaan om het bestand op peil te houden. Dit zal worden meegenomen in de beoordeling van de afwijking. Er zijn echter bepaalde vissoorten die hier hoe dan ook beter niet zouden zijn. Als om het even wie, om het even wat kan uitzetten in de natuur, dan zouden we nogal wat kunnen tegenkomen.

Dua

Dan was er nog een vraag over de zekerheid. Eenmaal de regering een definitieve beslissing heeft genomen inzake de afbakening, weten de betrokkenen of ze al dan niet in een VEN-gebied liggen. De natuurrichtplannen zullen over de maatregelen meer zekerheid bieden. Tijdens de tweede fase van de afbakening zullen misschien een aantal gebieden alsnog VEN-gebied worden. Wat betreft de kampeerterreinen, zal ik navraag moeten doen. Ik weet niet zeker of er een camping gelegen is in de afbakening.

Mijnheer Wymeersch, wat u zegt over de gelijktijdige afbakening klopt. In het kader van het structuurplan was gezegd dat de afbakening best gelijktijdig gebeurt. Het komt echter moeilijk op gang. De tweede fase moet gebeuren door minister Van Mechelen. Ik bepaal het tempo niet.

De heer Frans Wymeersch : Ik heb minister Van Mechelen gezegd dat het logischer was geweest om eerst het agrarisch gebied af te bakenen en dan pas het VEN. Het ene is al in gebruik, het andere niet.

Minister Vera Dua : Het verschil is dat de afbakening van de VEN-gebieden een decretale verplich-

ting is die door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. De natuur heeft sowieso al een restfunctie. Het is daarom beter om eerst die veilig te stellen, maar eigenlijk ben ik voor een gelijktijdige afbakening.

De heer Frans Wymeersch : Op het terrein wordt gevreesd dat de landbouw nu een restfunctie zal krijgen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag over het wedstrijdvisen.

Minister Vera Dua : Momenteel is er nog niets bepaald inzake wedstrijdvisen omdat er nog niets vastligt. Het enige dat vastligt, is de uitzetting van vissen. We zullen wel zien wat er in de natuurrichtplannen wordt opgenomen. Normaal gezien is wedstrijdvisen geen probleem als enkele basiswaarden op het vlak van natuurbehoud worden gerespecteerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.45 uur.*
